

**IZVJEŠĆE O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE INTEGRIRANE
STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE ŽEPČE 2018.-2027. ZA 2024. GODINU**

Veljača, 2025.

IZVRŠNI SAŽETAK

Izvešće o implementaciji Integrirane Strategije razvoja općine Žepče (2018-2027) ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog, društvenog razvoja i zaštite životne sredine, u okviru definiranih sektorskih ciljeva.

Ovo izvješće odnosi se na implementaciju strateških, odnosno sektorskih ciljeva tj. prioriteta projekta u 2024. godini, koji se, po MiPRO metodologiji planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nositelj izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvješća je Razvojna agencija Žepče, koja u općini Žepče obavlja funkciju Jedinice za upravljanje razvojem (JURA). Izvješće je pripremljeno u suradnji sa predstavnicima svih općinskih službi, javnih ustanova i poduzeća, NVO organizacija.

Za planski period Implementacije strategije 1+2 2024.-2026. godine Akcionim planom je ukupno planirano 26 projekata, dok u 2024. godini ukupno započinju/nastavljaju sa implementacijom 23 projekta od kojih su 3 završena, u okviru tri strateška prioriteta za razvoj općine. Za realizaciju ovih 26 projekata planirano je ukupno **2.890.269,00 KM**. Za realizaciju po sektorima predviđeno je; za ekonomski sektor **192.366,00 KM**, društveni sektor **832.400,00 KM**, i sektor okoliša **1.865.503,00 KM**.

U pogledu ključnih prioriteta i fokusa za prethodnu 2024. godinu, Općina je realizirala nekoliko prioriteta projekta: nastavljene su aktivnosti na izgradnji središnje osnovne škole u Žepču; nastavljeno na aktivnostima proširenja gradskog vodovoda, proširenja gradskog toplovoda, unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje, nastavljene su aktivnosti na razvoju poduzetničkih zona, poticanju poduzetničkog duha i inicijativa mladin, te brojne druge. Realizacijom ovih ključnih prioriteta općina je radila na unapređenju poslovnog ambijenta i promociji općine za razvoj biznisa i stvaranju preduvjeta za razvoj poslovnih zona. Tijekom 2024. sa implementacijom je završio projekt „Obuka za poslodavca (T4E)“ financiran od strane Međunarodne organizacije rada – ILO.

U narednom periodu Općina Žepče će ulagati dalje napore kako bi se svi planirani projekti mogli što bolje i kvalitetnije implementirati.

U Centru poslovnih kompetencija Žepče, koji je odjel Razvojne agencije Žepče tijekom 2024. godine kao i prethodnih godina, nastavljene su aktivnosti organizacije obuka za dugoročno nezaposlene osobe, nezaposlene osobe iz kategorije mladih i žena, osoba sa invaliditetom, zaposlenike iz privatnih kompanija i privrednike, iz oblasti specijaliziranih softvera, marketinga, upravljanja tržištima, poslovne edukacije i dr.

Što se tiče izgradnje institucionalnih kapaciteta za učinkovito upravljanje razvojem, općina je tijekom 2024. godine, kao što je i ustaljena praksa, dodatno unaprijedila svoj rad i kapacitete upravljanja razvojem. Poslove JURE (Jedinice za upravljanje razvojem) obavlja Razvojna agencija Žepče koja u uskoj suradnji sa općinskim službama treba da realizira akcione planove Integrirane strategije razvoja i Programa kapitalnih investicija općine Žepče. Preporuka je da se u općinskim službama dodatno izgrade kapaciteti za praćenje realizacije planova službi a koji su direktno povezani sa strateškim dokumentima Općine.

Kada je riječ o zaključcima i korektivnim akcijama u pogledu prethodne godine, najveće prepreke ili teškoće, su se odnosile na angažman ključnih dionika na osiguranju neophodnih sredstava i realizacije strateških projekata, te potrebe za praćenjem i upravljanje razvojem, što upućuje da će u narednom periodu kao i prethodnih godina biti neophodno kontinuirano raditi na unapređenju znanja svih sudionika u planiranju i implementaciji kako bi se projekti što učinkovitije realizirali.

1. UVOD

Integriranu Strategiju razvoja općine Žepče 2018-2027. godine izradio je Općinski razvojni tim u periodu srpanj/juli 2017. – prosinac/decembar 2017. godine, u okviru Projekta lokalnog integriranog razvoja (LIR), u suradnji sa općinom Žepče. Nositelj izrade strategije je bila Razvojna agencija Žepče d.o.o.

Strategija razvoja općine Žepče usvojena je na 14. sjednici Općinskog vijeća koja je održana 28.02.2018. godine. Kao operativni instrument za realizaciju strategije, općina priprema trogodišnji plan implementacije (1+2) svake godine od usvajanja strategije. Općinsko vijeće Žepče donijelo je 31.01.2012. godine Zaključak broj: 01-02-28/12 kojim se usvajaju „Smjernice za provedbu i praćenje Strategije razvoja općine Žepče“ – Procedura vođenja i korištenje Baze projekta općine Žepče. Razvojna agencija Žepče je određena kao implementacijska jedinica za općinu Žepče, sa zadaćom da rukovodi procesom monitoringa, evaluacije i izvještavanja o provođenju Strategije razvoja općine Žepče (Odluka o osnivanju Razvojne agencije Žepče, br. 01-02-6-2010, od 05.01.2010., čl. 8, i Statut Razvojne agencije Žepče, čl.7).

Projekti koji se nalaze u Planu implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2) osim što su u skladu sa najvažnijim strateškim općinskim dokumentom – Integriranom strategijom razvoja općine Žepče 2018-2027, usklađeni su i sa drugim, sektorskim, strateškim dokumentima koje su izrađeni za općinu Žepče. To su: Program kapitalnih investicija 2020. – 2024.; Lokalni akcioni plan zapošljavanja općine Žepče 2021. – 2025.; Strategija za mlade općine Žepče 2016. – 2020.; Akcioni plan zaštite okoliša općine Žepče 2012 – 2017; Gender akcioni plan 2020-2024.

U cilju kvalitetne izrade godišnjeg Izvješća o implementaciji Plana za 2024. godinu, vršeno je kontinuirano prikupljanje podataka, odnosno mjerljivih indikatora izvršenja aktivnosti, putem općinskih službi i predlagatelja projekta. Prikupljeni podaci su analizirani i objedinjeni, povezani s ciljevima, prioritetima i mjerama Općinske razvojne strategije, odnosno prema područjima razvoja. Izvješće ima za cilj prikazati provedene razvojne mjere u 2024. godini s ciljem ocjene postizanja strateških ciljeva i prioriteta razvoja utvrđenih u općinskoj razvojnoj strategiji, radi utvrđivanja relevantnosti predviđenih strateških prioriteta.

Ukupan broj planiranih projekata u Planu implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2), 2024. – 2026., je 26, od kojih su 3 završila sa implementacijom a 19 nastavlja sa implementacijom u narednim godinama. Preostala 4 projekata s implementacijom počinju u narednim godinama.

Od ukupno 26 projekata koji su Akcionim planom predviđeni da počnu sa realizacijom u 2024. godini tj da se nastave iz prethodnih godina, u okviru strateških ciljeva planirano je slijedeće:

- **SC 1. Razvijeno gospodarstvo i poljoprivreda – predviđeno je 6 projekata,**
- **SC 2. Unaprijeđen kvalitet života i sigurnost građana – predviđeno je 9 projekata;**
- **SC 3. Povećana energetska učinkovitost i unaprijeđena zaštita okoliša – predviđeno je 11 projekata.**

Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekata iz Akcionog plana za 2024. godinu iznosi **2.890.269,00 KM**. Analizirajući odnos vrijednosti planiranih projekata u 2024. godini koja iznosi **2.890.269,00 KM**, u odnosu na ukupno uložena sredstva u 2024. godini **3.869.136,56 KM** dolazimo do podatka da je postotak implementacije Akcionog plana u 2024. godini **133,87 %**.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Integriranom strategijom razvoja općine Žepče za period 2018. – 2027. godine, definirana je sljedeća vizija:

Žepče je poduzetna zajednica obrazovanih, inovativnih i ekološki osviještenih građana, koja na optimalan način spaja tradiciju i suvremene mogućnosti, uvažavajući principe održivog razvoja i unaprjeđenja kvaliteta života i gradi temelje za odgovorno partnerstvo u razvoju centralne BiH, zajedno sa dijasporom.

2.2. Strateški ciljevi

Integriranom Strategijom razvoja općine Žepče za period 2018. – 2027. godine, definirana su 3strateška cilja:

Strateški cilj 1: Razvijeno gospodarstvo i poljoprivreda

Strateški cilj 2: Unaprijeđen kvaliteta života i sigurnost građana

Strateški cilj 3: Povećana energetska učinkovitost i unaprijeđena zaštita okoliša

2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj općine su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora, definirani su sljedeći ciljevi:

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: Razvijen sektor mikro, malih i srednjih poduzeća do 2027.g.

Sektorski cilj 2: Povećan plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište do 2027.g.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Unaprijeđena zdravstvena i socijalna sigurnost građana do 2027.g.

Sektorski cilj 2: Smanjeni rizici od katastrofa do 2027.g.

Sektorski cilj 3: Do 2027.g. svi mladi imaju ravnopravan pristup osnovnom i srednjem obrazovanju usklađenim sa potrebama tržišta rada.

Sektorski cilj 4: Poboljšani sportsko-kulturni sadržaji i učinkovitost lokalne uprave do 2027.g.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Sektorski cilj 1: Unaprijeđena vodovodna i kanalizaciona infrastruktura do 2027.g.

Sektorski cilj 2: Unaprijeđen sustav upravljanja krutim otpadom do 2027.g.

Sektorski cilj 3: Unaprijeđena energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije do 2027.g.

2.4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za promatrani godišnji period (2024. godina)

Ključni prioriteti ekonomskog razvoja

Analizom je utvrđeno da se gospodarski razvoj općine Žepče i dalje bazira na poslovnim inicijativama mikro, malih i srednjih poduzeća, obrta i razvoju poljoprivredne proizvodnje. U tom kontekstu, Općinski razvojni tim definirao je sljedeće fokuse gospodarskog razvoja:

- Unapređenje postojećih i uvođenje novih administrativnih usluga potencijalnim investitorima, kao i uspostavljanje mehanizma upravljanja poslovnim zonama i proširenjem istih.
- Organiziranje gospodarskih foruma i uspostavljanje prijenosa znanja i vještina i zajedničke investicije dijaspore s privatnim sektorom (uključujući i formiranje centra kompetencija).
- Razvijati poljoprivredu kroz jačanje konkurentnosti domaćeg proizvoda, što podrazumijeva jačanje njihove tržišne pozicije kroz povećanje kvaliteta i obima poljoprivredne proizvodnje, gdje općina i

razvojna agencija pružaju sustavnu podršku kroz poljoprivredne savjetodavne servise, uspostavu mreže prognoznih stanica za poljoprivredu i organiziranjem poljoprivrednog sajma.

- Jačanje sistema cjeloživotnog obrazovanja kao važnog faktora podrške razvoju konkurentnosti MSP sektora.

Ključni prioriteti društvenog razvoja

Izrada Sektorskog plana društvenog razvoja općine Žepče urađena je na temelju socio-ekonomske analize, vizije razvoja i strateških ciljeva, kao i analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji u sektoru društvenog razvoja. Fokusi društvenog razvoja općine Žepče za naredni period su:

- Jačanje kapacitete organizacija civilnog društva za privlačenje donatorskih sredstava i na taj način stvoriti preduvjete za poboljšanje sportsko-kulturnih sadržaja.
- Poboljšanje sportske i kulturne infrastrukture, vodeći se principima obnove i izgradnje „na bolje“ kako ne bi pojačali rizik od prirodnih i drugih opasnosti.
- Unapređenje učinkovitosti lokalne uprave u cilju kvalitetnijeg i učinkovitijeg pružanja usluga građanima.
- Unaprjeđenje kvaliteta života lokalnog stanovništva kroz poboljšanje usluga iz oblasti zdravstva i socijalne zaštite, posebice za građane koji se nalaze u trećoj životnoj dobi.
- Poboljšanje uvjeta školovanja učenika osnovnih i srednjih razreda.
- Unaprjeđenje nastavnog programa za srednjoškolce koji će odgovoriti potrebama tržišta rada.
- Jačanje kapaciteta lokalne zajednice za smanjenje rizika od katastrofa, prvenstveno u segmentu mapiranja klizišta i deminiranja poljoprivrednog/šumskog zemljišta
- Jačanje kapaciteta civilne zaštite za prevenciju i pravovremeni odgovor na katastrofe i nesreće uzrokovane prirodnim i drugim opasnostima.
- Jačanje rodne ravnopravnosti u svim sferama života u Općini Žepče

Ključni prioriteti razvoja okoliša

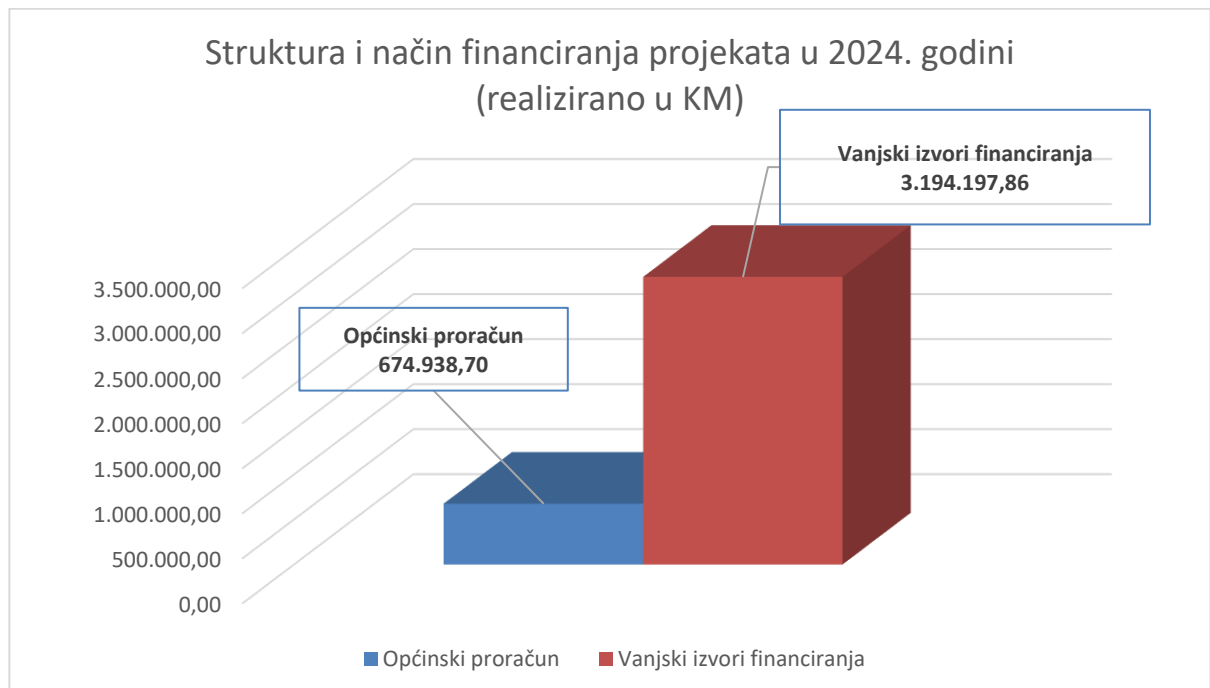
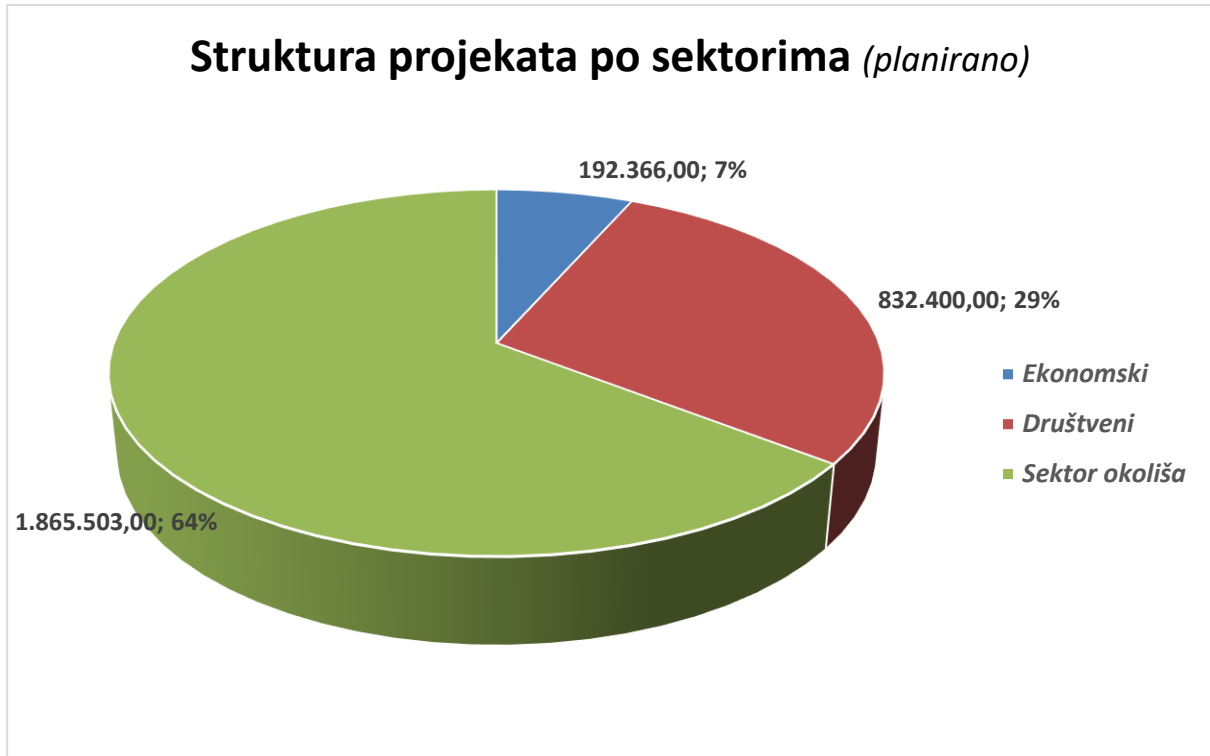
Izrada Sektorskog plana zaštite okoliša općine Žepče urađena je na temelju socio-ekonomske analize, vizije razvoja i strateških ciljeva kao i analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji u sektoru zaštite okoliša. Fokusi razvoja sektora zaštite okoliša općine Žepče za naredni period su:

- Iskoristiti razvojne fondove domaćih i međunarodnih organizacija i mogućnost dobivanja kreditnih sredstava i sanirati, unaprijediti i dodatno izgraditi vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu čime će se povećati pokrivenost stanovništva i privrednih subjekata kvalitetnom pitkom vodom i odvodnjom i tretmanom otpadnih voda.
- Iskoristiti dostupnost međunarodnih razvojnih sredstava i uvesti sistem selektivnog prikupljanja otpada što će smanjiti količine otpada koji se odvozi na regionalnu sanitarnu deponiju. Iste izvore financiranja iskoristiti za sanaciju lokalne deponije i unaprjeđenje odvoza miješanog krutog otpada čime će se pokriti veći broj stanovnika sa uslugama odvoza smeća.
- Primjenom mjera EE u javnoj rasvjeti i javnim objektima, smanjiti potrošnju energenata (neobnovljivih izvora energije) koji imaju negativan utjecaj na kvalitetu zraka ali i na druge segmente životne sredine. Prilikom primjene mjera EE (utopljanja) u javnim objektima voditi se principom „obnova na bolje“ i primijeniti adekvatne materijale i mjere koji direktno utiču na smanjenje rizika od prirodnih i drugih opasnosti (hidrantski sistemi, vodootporna fasada i stolarija, automatski sistemi za gašenje požara itd.).

2.5. Zbirni pregled prioritetnih projekta i okvira za njihovo financiranje obuhvaćenih „Planom implementacije 1+2, 2024. – 2026. godina.

Za realizaciju planiranih projekta koji su predviđeni da se implementiraju u 2024. godini, planirano je ukupno **2.890.269,00 KM**. Za realizaciju po sektorima predviđeno je; za ekonomski sektor **192.366,00 KM**, društveni sektor **832.400,00 KM**, i sektor okoliša **1.865.503,00 KM**.

U nastavku su grafički prikaz financijske strukture planiranih projekta po sektorima, i prikaz strukture realiziranih projekata po izvorima financiranja za 2024.

Za implementaciju projekta iz Integrirane Strategije razvoja općine Žepče 2018.-2027. u 2024. godini najviše sredstava je osigurano iz vanjskih izvora financiranja a postotak ostvarenja je **82,56%**.

Općina Žepče je tokom prethodnog perioda nastavila uspješnu suradnju i koordinaciju sa domaćim institucijama na razini Kantona, Federacije BiH i BiH, kao i sa međunarodnim organizacijama UNDP koja implementira sredstva Vlade Švicarske, USAID/CRS, EU, MarketMakers, GIZ, Međunarodna organizacija rada (ILO), Republika Hrvatska i brojni drugi.

Od eksternih institucija suradnja je nastavljena sa: INTERREG IPA – Program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2022.-2027 – sa implementacijom počeo 1 novi projekt; UNDP/Vlada Švicarska (program MEG), Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, INTERREG DANUBE program – odobren novi transnacionalni projekt, Međunarodna organizacija rada (ILO) kroz projekt T4E – Obuka za poslodavca, GIZ i brojni drugi.

Od domaćih institucija suradnja je ostvarena sa: Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo prostornog uređenja Vlade Zeničko-dobojske županije, Vlada ZDK, Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK.

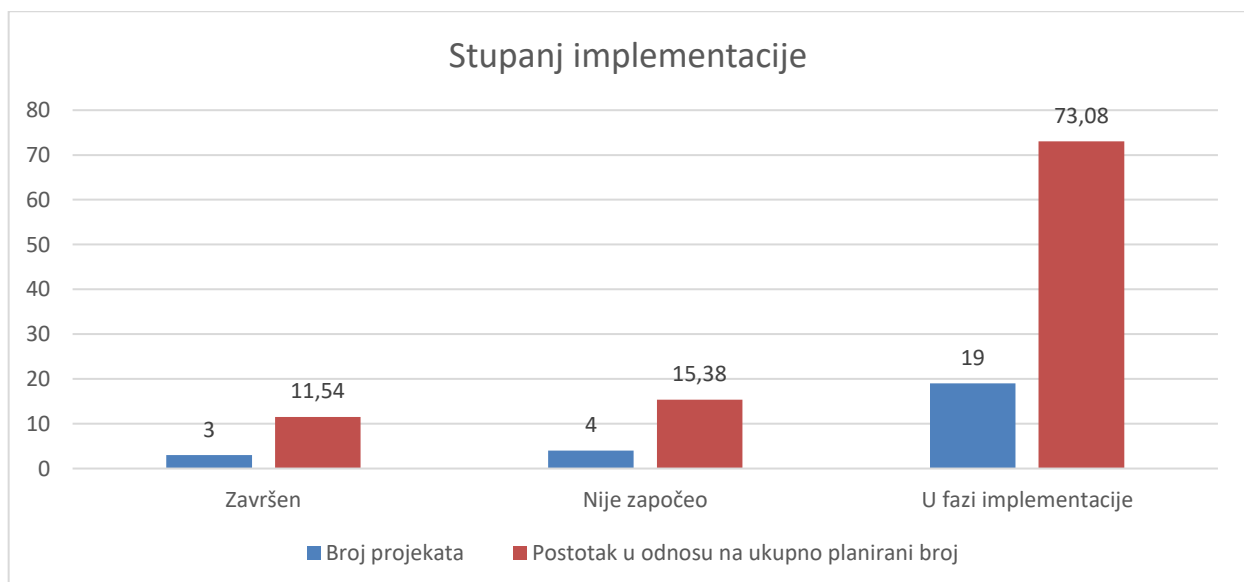
3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRIRANOG RAZVOJA OPĆINE ŽEPČE

3.1. Pregled implementacije Strategije u izvještajnoj 2024. godini

Planom implementacije za 2024. godinu planirano je **26 projekta**. Od ukupno 26 projekta, **19** projekata koji su započeli u 2024. godini nastavljaju sa implementacijom u narednim godinama, **3** projekta su u potpunosti završena, a **4** projekta nisu još započela sa implementacijom tj. početak njihove implementacije je planiran za naredne godine, zbog ne dostupnosti finansijskih sredstva za njihovu implementaciju u 2024. godini.

Kada je riječ o finansijskoj realizaciji, ukupna realizacija projekta je **133,87 %** u odnosu na Plan. Pri tome, u ukupnom broju realiziranih projekta **17,44 %** se odnosi na financiranje iz općinskog proračuna dok je **82,56 %** iz vanjskih izvora financiranja. Uspoređujući planiranu strukturu po izvorima financiranja gdje je u Planu implementacije za 2024. godinu bilo predviđeno financiranje projekta sa 42,9 % iz općinskog proračuna, a 57,1 % iz vanjskih izvora financiranja, može se zaključiti da su učinkovito realizirane aktivnosti na privlačenju vanjskih izvora sredstava iz razloga što su sredstva iz vanjskih izvora financiranja veća od planiranih.

U nastavku je grafički prikaz stupnja realizacije projekta

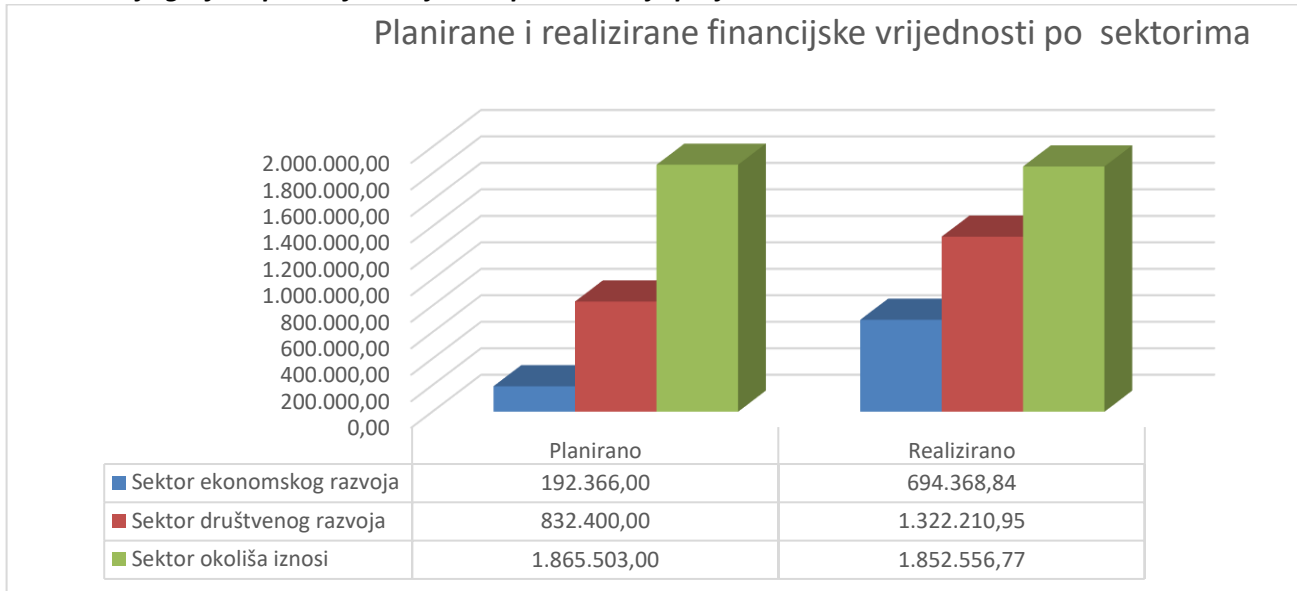

Iako na postotak realizacije ukupnog broja projekta utiču brojni faktori ipak se može zaključiti da je Općina Žepče i dalje jedna od naprednijih općina koja je uspjela povući velik iznos sredstava iz vanjskih izvora i to **3.194.197,86 KM**. Jedan od načina kojim je Općina Žepče dostigla visok stepen realizacije projekta jeste dobro planiranje, kvalitetan timski rad kao i napredno poznavanje pisanja projektnih aplikacija i osiguranje sredstava

sa viših nivoa vlasti, koje za potrebe općine Žepče provodi Razvojna agencija Žepče. Ukupna vrijednost planiranih i realiziranih novčanih sredstava za realizaciju projekta u 2024. godini:

- iz SC 1. Sektor ekonomskog razvoja iznosi **192.366,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **694.368,84 KM**
- iz SC 2. Sektor društvenog razvoja iznosi **832.400,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **1.322.210,95 KM**
- iz SC 3. Sektor okoliša iznosi **1.865.503,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **1.852.556,77 KM**.

U nastavku je grafički prikaz financijske implementacije projekta.

U tabelama u nastavku je dat detaljan prikaz ukupno realiziranih projekta u odnosu na planirano, ukupno i po sektorima.

Tabela 1. Pregled planiranih naspram ostvarenih projekta u 2024. godini (svi sektori)

PREGLED (potpuno ili djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekta	26	2.890.269,00 KM	1.239.950,00 KM	1.650.318,00 KM
% struktura financiranja od A				
U REALIZACIJI			42,9 %	57,1 %
B. Ukupan broj djelomično realiziranih proj.	19	1.827.518,07 KM	427.108,55 KM	1.400.409,52 KM
% djelomično realiziranih projekta (od A)	73,08%	63,23%		
% struktura (od B)			23,37%	76,63%
C. Ukupan broj ne započelih projekta	4	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	15,38 %	0%		
% struktura (od C)			0 %	0 %
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	3	1.471.866,00 KM	0,0 KM	1.471.866,00 KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	11,54 %	50,93%		
% struktura (od D)			0,00%	100%

Tabela 2. Financijska projekcija planiranih i ostvarenih projekta raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije 3 (1+2), za 2024. godinu.

2023. godina	Zbir financijskih vrijednosti projekta		Struktura financiranja realiziranih projekta	
	Planirano	Realizirano	Proračun (%)	Ostalo (%)
Ekonomski razvoj	192.366,00	694.368,84	21,71%	78,29%
Društveni razvoj	832.400,00	1.322.210,95	23,81%	76,19%
Ekološki razvoj	1.865.503,00	1.852.556,77	11,30%	88,70%
Ukupno	2.890.269,00	3.869.136,56	17,44%	82,56%
% po planu implementacije		133,87%		

Sektor ekonomskog razvoja

U 2024. godini planirano je da sa realizacijom počne 6 projekta. Do kraja 2024. godine, u potpunosti je završen 1 projekt, 5 projekata, u skladu sa planom nastavlja s provedbom i u narednoj godini. U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekta su bila realizirana uglavnom iz vanjskih izvora financiranja. (Detaljne informacije su prikazane u tabelama u nastavku). Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekta iz SC 1. iznosi **192.366,00 KM**, a u 2024. je ukupno uloženo **694.368,84 KM**. Iz općinskog proračuna u 2024. godini uloženo je **150.718,78 KM**, što je **21,71%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta, a financiranje iz ostalih izvora u 2023. godini iznosi **543.650,06 KM**, što je **78,29%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta.

Ukupna financijska realizacija SC 1 iznosi 360,96%.

Fokus u 2024. godini i dalje je ostao na povećanju razvojnih potencijala općine, kao i jačanje poduzetničkih kapaciteta osoba na području općine. Važno je posebno istaknuti projekte „Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih“ i projekt „Obuka za poslodavca – T4E“ iz razloga što navedeni projekti imaju veliku važnost i ulogu u ispunjenju sektorskog cilja 1. Razvijen sektor mikro, malih i srednjih poduzeća do 2027.g. čiji je cilj unaprijediti održivi ekonomski razvoj u BiH primjenom inovativnih modela i pristupa u jačanju konkurentnosti lokalnih malih i srednjih poduzeća. Navedeni projekti imaju veliku financijsku vrijednost i doprinose ispunjenju sektorskog cilja ekonomskog razvoja.

Tabela 3. Pregled planiranih i ostvarenih projekta u ekonomskom sektoru u 2024. godini.

PREGLJED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekta	6	192.366,00 KM	25.550,00 KM	166.816,00KM
% struktura financiranja od A			13,28%	86,72%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	5	624.288,84 KM	150.718,78 KM	473.570,06 KM
% djelomično realiziranih projekata (od A)	83,33%	324,53%		
% struktura (od B)			24,14%	75,86%
C. Ukupan broj ne započelih projekta	0	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	0%	0%		
% struktura (od C)			0%	0%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	1	70.080,00 KM	0,00 KM	70.080,00 KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	16,67%	36,43%		
% struktura (od D)			0,00%	100%

Sektor društvenog razvoja

U 2024. godini planirano je da sa realizacijom počne 9 projekata. U skladu sa planom, 7 projekata nastavlja s provedbom i u narednoj godini, 1 projekt je završen a 1 projekt će početi sa realizacijom u narednim godinama, iz razloga što nisu bili dostupni izvori financiranja za iste.

U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekta su bila realizirana najvećim dijelom iz vanjskih izvora (detaljne informacije su prikazane u tabeli u nastavku). Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekta iz SC 2. iznosi **832.400,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **1.322.210,95 KM**. Iz općinskog proračuna u 2024. godini uloženo je **314.830,15 KM**, što je **23,81 %** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta, a financiranje iz ostalih izvora u 2024. godini iznosi **1.007.380,80 KM**, što je **76,19 %** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta. Obzirom na velik priliv sredstava, stupanj realizacije je značajno premašio plan.

Ukupna financijska realizacija SC 2 iznosi 158,84 %.

Najznačajniji projekti u 2024. godini u oblasti društvenog sektora su: „Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču“, i „Izgradnja sportske školske dvorane OŠ Mjestova Ravan“.

Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekta u društvenom sektoru 2024. godini.

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekta	9	832.400,00 KM	816.400,00 KM	16.000,00 KM
% struktura financiranja od A			91,8%	1,9%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	7	117.000,00 KM	67.000,00 KM	50.000,00 KM
% djelomično realiziranih projekta (od A)	77,78%	14,06%		
% struktura (od B)			57,26%	42,74%
C. Ukupan broj ne započelih projekta	1	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	11,11%	0%		
% struktura (od C)			0%	0%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	1	1.205.210,95 KM	247.830,15 KM	957.380,80 KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	11,11%	144,79%		
% struktura (od D)			20,56%	79,44%

Sektor zaštite okoliša/životne sredine

U 2024. godini planirano je da sa realizacijom počne 11 projekata, 7 projekata je započelo u skladu sa planom te se nastavlja s provedbom i u narednoj godini, 1 projekt je završen, a 3 projekata će početi sa realizacijom u narednim godinama, iz razloga što nisu bili dostupni izvori financiranja.

Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekta iz SC 3. iznosi **1.865.503,00 KM**, a u 2024. je ukupno uloženo **1.852.556,77 KM**. Iz općinskog proračuna u 2024. godini uloženo je **209.389,77 KM**, što je **11,30%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta, a financiranje iz ostalih izvora u 2024. godini iznosi **1.643.167,00 KM**, što je **88,70%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta.

Ukupna realizacija SC 3 iznosi 99,31%.

Najznačajniji projekti u 2023. godini u oblasti okoliša/zaštite životne sredine su višegodišnji projekti „Rekonstrukcija i dogradnja toplovoda Žepče – Faza III“, „Spajanje kanalizacije prigradskih naselja na postojeći prečistač kanalizacije“, Izgradnja objekta pretovarne stanice u Žepču (2020-2027), Sanacija infrastrukture gradske kotlovnice (2020-2027), idr. U narednom periodu nastavit će se aktivnosti na projektu izgradnje kanizacionog i vodovodnog sustava, te unapređenja energetske učinkovitosti javnih institucija.

Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru okoliša/ zaštite životne sredine u 2024. godini.

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekta	11	1.865.503,00 KM	398.000,00 KM	1.467.503,00 KM
% struktura financiranja od A			21,34%	78,66%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	7	1.802.933,77 KM	209.389,77 KM	1.593.544,00 KM
% djelomično realiziranih projekta (od A)	63,64%	96,65%		
% struktura (od B)			11,61%	88,39%
C. Ukupan broj ne započelih projekata	3	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	27,27%	0%		
% struktura (od C)			0%	0%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	1	49.623,00 KM	0,00KM	49.623,00KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	9,09%	2,66%		
% struktura (od D)			0,00%	100%

3.2 Ključni rezultati i ostvareni napredak

Prilikom izrade sektorskih razvojnih planova, kao i u prethodni godinama, poseban fokus je stavljen na komplementarnost svakog od planova te se vodilo računa da implementacija jednog plana nema negativan utjecaj na implementaciju ostala dva sektorska plana. Elementi sektorskog plana gospodarskog razvoja usklađeni su sa principima zaštite životne sredine i svakako će imati utjecaj i na društveni razvoj općine.

Jačanjem poduzetničke infrastrukture se istovremeno unapređuje i društvena infrastruktura lokalne zajednice, a jačanjem kapaciteta lokalnih poljoprivrednih proizvođača očekuje se podizanje životnog standarda značajnog dijela stanovništva, što će imati pozitivan efekt i na društveni razvoj općine.

Strateške intervencije definirane u sektoru društvenog razvoja se prvenstveno odnose na uravnotežen razvoj društvene infrastrukture u urbanim i ruralnim dijelovima općine te povećanja kapaciteta lokalne zajednice da prevenira i učinkovito odgovori na rizike od katastrofa. Unaprjeđenje društvene infrastrukture (rekonstrukcija, proširenje i izgradnja školskih i predškolskih objekata, sportsko-kulturnih objekata i terena, itd.) pogoduje jačanju poslovne atraktivnosti općine, dok uređenje vodotoka i unaprjeđuje zaštitu okoliša. Nadalje, uspostavljanje efikasnije lokalne uprave i organizacija civilnog društva, te jačanje njihovih kapaciteta za namicanje sredstava iz vanjskih izvora namijenjenim za strateške intervencije, imaju podjednak utjecaj na implementaciju sva tri sektorska razvojna plana.

Sektor zaštite okoliša predviđa strateške intervencije čija realizacija ima pozitivan utjecaj na kvalitetu života svih građana, posebno na stanje komunalne i javne infrastrukture. Osnovni projekti u sektoru zaštite okoliša jesu rekonstrukcija i izgradnja vodovodnog sustava, izgradnja kanizacionog sustava kako u urbanom tako i u ruralnom području, unaprjeđenje infrastrukture za selektivno prikupljanje otpada, te primjena energetske učinkovitosti u javnim objektima i javnoj rasvjeti kao i unaprjeđenje i proširenje sustava daljinskog grijanja. Poboljšanje komunalne i javne infrastrukture značajno će doprinijeti investicionoj atraktivnosti općine, i omogućiti unaprjeđenje kulturnog i sportskog sadržaja, a time i kvalitetnijeg društvenog života građana.

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: Razvijen sektor mikro, malih i srednjih poduzeća do 2027.g.

Ishod 1: Do 2027. godine, povećan broj mikro, malih i srednjih poduzeća na 1.000 stanovnika za najmanje 10% u odnosu na godinu koja je prethodila podršci u okviru grant sheme,

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 1: 1.1.2.2. Uspostava poslovne zone Radovlje (2020-2027), 1.1.3.5. Gospodarski forum (2018-2027), 1.1.3.3. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2027), 1.1.3.9. Obuka za poslodavca – T4E (2022 – 2024).

Ishod 2: Do 2027.g. otvoreno do 500 novih radnih mjesta u realnom sektoru.

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 2: 1.2.2.2. Intenziviranje plasteničke proizvodnje u općini Žepče (2018-2023), 1.1.3.3. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2023), 1.1.3.9. Obuka za poslodavca – T4E (2022 – 2024).

Ishod 3: Do 2027. najmanje 80% ispitanih poslodavaca je zadovoljno kompetencijama novouposlenih radnika.

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 3: „1.1.3.3. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2027)“, „1.1.3.9. Obuka za poslodavca – T4E (2022 – 2024)“.

Jedan od mehanizama podrške razvoju i promociji MSP sektora općine Žepče je međunarodno poslovna konferencija Gospodarski forum općine Žepče, koji je u 2024. godini kao i prethodnih godina, okupio veliki broj sudionika različitog kalibra kao što su direktori privatnih poduzeća, predstavnici državnih institucija, javnih poduzeća, osnovnih i srednjih škola, predstavnici privatnog i nevladinog sektora, lokalnih i regionalnih medija idr. Promovirane su prednosti općine u privlačenju financija iz međunarodnih fondova, kao i povezivanje gospodarstvenika sa financijski institucijama. Sektorski cilj je predviđen da traje u kontinuitetu do 2027. godine tako da su realizirani projekti imali veliki utjecaj na ispunjenje zadatak sektorskog cilja.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 2: Unaprijeđena zdravstvena i socijalna sigurnost građana do 2027.g.

Ishod 1: Do 2027.g. povećano zadovoljstvo građana uslugama zdravstvene zaštite u lokalnim ambulantomama za najmanje 15 procentnih poena u odnosu na 2018. g.;

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 2: 2.1.2.4. Unapređenje zdravlja žena i djevojaka u ruralnim područjima (2018-2027);

Sektorski cilj 2: Smanjeni rizici od katastrofa do 2027.g.

Ishod 1: Do 2027. zadovoljstvo građana radom CZ na sprečavanju posljedica prirodnih katastrofa veće je za najmanje 10 procentnih poena u odnosu na 2016.g.;

Projekti koji doprinose ispunjenju ishoda 1: 2.2.1.2. Jačanje udruženja građana u općini Žepče čije djelatnosti su od značaja za zaštitu i spašavanje (2018-2027);

U 2021. godini nastavljene su aktivnosti na unapređenju suradnje sa nevladinim sektorom. Nastavljena je suradnja Gorske službe spašavanja Žepče i Službe za civilnu zaštitu i vatrogasne postrojbe. Na ovaj način se unapređuje razmjena znanja. U dosadašnjem periodu su stvorene pretpostavke za ostvarenje sektorskog cilja, kao i očekivanih ishoda, međutim mora se usmjeriti veći fokus u narednom periodu.

Sektorski cilj 3: Do 2027.g. svi mladi imaju ravnopravan pristup osnovnom i srednjem obrazovanju usklađenim sa potrebama tržišta rada.

Ishod 1: Do 2027.g. najmanje 70% anketiranih roditelja je zadovoljno prostornim uvjetima u školi u kojima borave njihova djeca.;

Projekti koji doprinose ispunjenju ishoda1: 2.3.1.2. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2024).

Ishod 2: Do 2027.g. najmanje 70% ispitanih učenika je zadovoljno obrazovnim programima u formalnom i neformalnom obrazovanju na teritoriji općine Žepče

Projekti doprinose ispunjenju ishoda 2: 2.3.1.2. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2024);

U 2024. godini nastavljene su aktivnosti na ostvarenju sektorskog cilja 3. nizom projekta, od kojih je najznačajniji „2.3.1.2. Izgradnja središnje Osnovne škole u Žepču“ – projekt u realizaciji. Projektom se rješavaju višegodišnji problemi u radu i normalnom odvijanju nastave, za čiju realizaciju se kontinuirano osiguravaju sredstva za nastavak radova i to iz eksternih izvora financiranja. Promatrajući definirane ishode možemo zaključiti da je postignut značajan napredak i ostvarenje očekivanih ishoda u prethodnom periodu, što direktno ima utjecaj na ostvarenje definiranog sektorskog cilja.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Sektorski cilj 1: Unaprijeđena vodovodna i kanalizaciona infrastruktura do 2027.g.

Ishod 1: Do 2027.g. zadovoljstvo građana uslugama snabdijevanja vodom 8 procentnih poena veće u odnosu na 2016.g.; Projekti koji su doprinijeli ispunjenju ishoda 1: 3.1.2.6. Sanacija vodovodne i hidrantske mreže u Žepču - Faza I (2022 - 2024). U 2024. godini nastavljene su aktivnosti na implementaciji projekta vezanih za unapređenje vodovodne i kanalizacione infrastrukture.

Sektorski cilj 2: Unaprijeđen sustav upravljanja krutim otpadom do 2027.g.

Ishod 1: Do 2027.g. zadovoljstvo građana uslugama prikupljanja otpada i odvoza smeća je za najmanje 11 procentnih poena veće u odnosu na 2016.g.; Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 1: 3.2.2.2. Izgradnja objekta pretovarne stanice u Žepču (2020-2025).

Nastavak realizacije navedenih projekata se očekuje i u narednim godinama.

Sektorski cilj 3: Unaprijeđena energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije do 2027.g

Ishod 1: Do 2027.g. iznos troškova javne rasvjete po jednom rasvjetnom tijelu je manji za najmanje 20% u odnosu na 2016.g.; Projekti koji doprinose ispunjenju ishoda 1: 3.3.1.2. Zamjena postojeće rasvjete sa LED rasvjetom – grad Žepče i ruralna područja (područja koja gravitiraju prema gradu) (2018-2023).

3.3. Vertikalna i horizontalna usklađenost i nivo integriranosti

U skladu sa planiranim razvojnim prioritetima koji su vertikalno usklađeni sa strateškim i planskim dokumentima viših nivoa vlasti, općina je u izvještajnom periodu realizirala počela/nastavila sa realizacijom projekta: 1.1.2.2. Uspostava poslovne zone Radovlje (2020-2027), 2.3.1.2. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2024).

Na osnovu prikazanih realizacija projekta i ostvarenja sektorskih ciljeva, vidljiva je međusobna integriranost i povezanost sektorskih i strateških ciljeva. Elementi sektorskog plana ekonomskog razvoja usklađeni su sa principima zaštite životne sredine i svakako će imati utjecaj i na društveni razvoj općine. Jačanjem poduzetničke infrastrukture se istovremeno unapređuje i društvena infrastruktura lokalne zajednice, a jačanjem kapaciteta lokalnih poljoprivrednih proizvođača očekuje se podizanje životnog standarda značajnog dijela stanovništva, što će imati pozitivan efekt i na društveni razvoj općine. Na osnovu prikazanih realizacija projekta i ostvarenja sektorskih ciljeva, vidljiva je međusobna integriranost i povezanost sektorskih i strateških ciljeva. Uređenje poslovne infrastrukture u okviru ekonomskog sektora, istovremeno ima i snažan utjecajna društveni razvoj, kroz stvaranje uvjeta za zapošljavanje i poboljšavanje standarda života građana.

Strateške intervencije definirane u sektoru društvenog razvoja, kao i prethodnih godina, se prvenstveno odnose na uravnotežen razvoj društvene infrastrukture u urbanim i ruralnim dijelovima općine te povećanja

kapaciteta lokalne zajednice da prevenira i učinkovito odgovori na rizike od katastrofa. Unaprjeđenje društvene infrastrukture (rekonstrukcija, proširenje i izgradnja školskih i predškolskih objekata, sportsko-kulturnih objekata i terena, itd.) pogoduje jačanju poslovne atraktivnosti općine, dok uređenje vodotoka i sanacija klizišta unaprjeđuje zaštitu okoliša. U oblasti društvenog razvoja najviše se ulagalo u putnu infrastrukturu, što značajno doprinosi razvoju i ekonomskog i sektora zaštite okoliša. Nadalje, uspostavljanje učinkovitije lokalne uprave i organizacija civilnog društva, te jačanje njihovih kapaciteta za namicanje sredstava iz vanjskih izvora namijenjenim za strateške intervencije, imaju podjednak utjecaj na implementaciju sva tri sektorska razvojna plana.

Sektor zaštite okoliša predviđa strateške intervencije čija realizacija ima pozitivan utjecaj na kvalitetu života svih građana, posebno na stanje komunalne i javne infrastrukture. Osnovni projekti u sektoru zaštite okoliša jesu rekonstrukcija i izgradnja vodovodnog sistema, izgradnja kanizacionog sistema kako u urbanom tako i u ruralnom području, unaprjeđenje infrastrukture za selektivno prikupljanje otpada, te primjena energetske učinkovitosti u javnim objektima i javnoj rasvjeti. Poboljšanje komunalne i javne infrastrukture značajno će doprinijeti investicionoj atraktivnosti općine, i omogućiti unaprjeđenje kulturnog i sportskog sadržaja, a time i kvalitetnijeg društvenog života građana.

U pogledu horizontalne usklađenosti značajno je naglasiti projekte „1.1.2.2. Uspostava poslovne zone Radovlje (2020-2027)“, i „1.1.3.3. Sustavno poticati i finansijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2027)“ koji su u okviru ekonomskog sektora, istovremeno imaju i snažan utjecaj na sektor društvenog razvoja, kroz stvaranje uvjeta za zapošljavanje i poboljšavanje standarda života građana. Neki od finansijski zahtjevnijih projekata koji su realizirani sredstvima viših nivoa vlasti i međunarodnih organizacija su navedeni u nastavku:

1. Sustavno poticati i finansijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2027),
2. Izgradnja poslovne zone Radovlje (2020 – 2027)
3. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2024),
4. Obuka za poslodavca – T4E (2022 – 2024),
5. Izgradnja sportske školske dvorane Mjestova Ravan (2018-2024),
6. Spajanje kanalizacije prigradskih naselja na postojeći prečistač kanalizacije (2021-2027),
7. Rekonstrukcija i dogradnja toplovoda Žepče – Faza III (2024).

3.4. Institucionalni kapaciteti općinske uprave i suradnja sa bitnim akterima

Proces izrade Integrirane Strategije razvoja Općine Žepče 2018 - 2027, iniciran je 2017.g. od strane Općinskog načelnika i podržan od strane Općinskog vijeća, a započeo je potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju između Općine Žepče i UNDP-a, te formiranjem radnih tijela – Općinskog razvojnog tima i Partnerske grupe. Razvojna agencija Žepče ima funkciju upravljanja razvojem i vodila je cjelokupan proces izrade strategije. Preporukama u okviru LID projekta, svakom šefu Službe dodijeljeni su opisi poslova koji se odnose na planiranje, implementaciju, praćenje i izvještavanje o strateškim aktivnostima što uvelike olakšava rad RAŽ-a kao JURA-e i uvođenje sistemskog upravljanja razvojem.

Neophodno je i u narednom periodu raditi na jačanju kapaciteta osoblja u RAŽ-u i općinskim službama koje je usko povezano sa implementacijom Integrirane strategije razvoja općine Žepče. Komunikaciju je neophodno unaprijediti i u radu sa eksternim akterima koji rade na implementaciji i dostavljanju podataka o realizaciji strateških projekata. Imajući u vidu donesenu Uredbu o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringa i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine (objavljena u Službenim novinama Federacije BiH broj 74 od 9.10.2019.), a koja obvezuje i Općine u vršenju procesa strateškog planiranja, pripreme, implementacije, monitoringa i revizije strateških dokumenata, potrebno je još odgovornije pristupiti ovome procesu u cilju bolje sinkronizacije između donositelja i provoditelja odluka, ali i kod integracije sa strateškim procesima planiranja na višim razinama.

4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

Općina Žepče se nalazi u centralnom dijelu BiH i ZDK kantona. Teritorija općine ima površinu 282,3 km² i šesta je po veličini u ZDK. Po izračunu indeksa razvijenosti Federalnog zavoda za programiranje razvoja u 2023. godini, općina Žepče je svrstana je u kategoriju III - srednje razvijene općine¹. Na području općine prema popisu iz 2013. godine živi 30.219 stanovnika, a prosječna gustoća naseljenosti je 104,4 stanovnik/km². Ukupan broj poslovnih subjekata u Općini Žepče u 2023. iznosi 1.542 poslovni subjekt (561 obrta, 614 pravne osobe, 367 poslovne jedinice), što čini 7,5% ukupno registriranih pravnih subjekata ZDK. Ukupan broj poslovnih subjekata u ZDK na kraju 2023. g. iznosio je 20.573 ili 31,33% ukupnog broja poslovnih subjekata u FBiH. Broj poslovnih subjekata u ZDK veći je za 5.107 ili 24,82% u odnosu na 2022. g. Na kraju 2023.g. broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika iznosio je 17,41. Broj fizičkih osoba – obrtnika u ZDK na kraju 2023. g. iznosio je 9.007 i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 501 ili 5,56%. Broj registriranih fizičkih lica - obrtnika ZDK učestvuje u ukupnom broju registriranih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa 15,89%. Broj registriranih fizičkih lica – obrtnika na području Općine Žepče u 2022. iznosi 614.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, obrađenih od strane Zavoda za programiranje razvoja u Federaciji BiH, prosječan broj zaposlenih u Općini Žepče u 2023. godini je bio 5.821 zaposlenika. Prema podacima Biroa rada Žepče zaključno sa 31.12.2022. godine na evidenciji osoba koje traže zaposlenje vodi se 3.629 osobe, od čega je 2.282 (62,88%) žena². U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2023. godini ostvaren je uvoz u vrijednosti od 19.913.884.000,00 KM. Procentualno, od ukupnog uvoza FBiH općina Žepče sudjeluje sa 0,73%, dok FBiH sudjeluje sa 70,50 % u ukupnoj vrijednosti uvoza u Bosni i Hercegovini u 2022. godini. Izvoz u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2022. godini iznosio je 11.373.250.000,00 KM. To čini 66,25 % ukupnog izvoza Bosne i Hercegovine. Općina Žepče sudjeluje sa 1,20 % u ukupnom izvozu Federacije Bosne i Hercegovine. Zeničko-dobojski kanton u 2023.godini ostvario je izvoz u iznosu od 2.194.194.000,00 KM i uvoz u iznosu 2.467.270.000,00 KM. Zeničko-dobojski kanton nalazi se na drugom mjestu po izvozu u Federaciji BiH, odmah iza Tuzlanskog kantona čiji izvoz iznosi 2.685.085.000,00 KM. Sudjelovanje ZDK u ukupnoj izvezenoj vrijednosti od 2.194.194.000,00 KM u odnosu na BiH 17.169.736.000,00KM 3 iznosi 19,29 %. Sudjelovanje Zeničko-dobojskog kantona u ukupnoj uvezenoj vrijednosti od 2.467.270.000,00 KM u odnosu na BiH čiji uvoz iznosi 28.243.850.000,00 KM je 12,39 %.

Izvoz u 2023. godini iznosio je 136.404.777,00 KM što je povećanje od 3,3 % za razliku od 2022. godine kada je izvoz iznosio 131.929.000,00 KM. Uvoz robe u 2023. iznosio je 144.447.000,00 KM što je povećanje od 16,3 % za razliku od 2022. godine kada je uvoz robe iznosio 120.993.000,00 KM. Gledajući brojke dolazimo do zaključka da se u toku jedne godine uvoz i izvoz povećao za značajne postotke. Učešće općine Žepče u izvozu Federacije Bosne i Hercegovine iznosio je 1,20 %, dok je ukupno učešće u uvozu Federacije Bosne i Hercegovine 0.73%.³

5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Realizacija Integrirane strategije razvoja općine Žepče za 2024. Godinu je izrazito visoka, što pokazuje postotak ostvarenja finansijske realizacije plana od **133,87 %**.

U pogledu privlačenja vanjskih sredstava postotak od 82,56 % uloženi vanjskih sredstava ukazuje na veoma zadovoljavajuće stanje te da bi u narednom ciklus planiranja trebalo nastaviti izvršavati detaljniju i realniju analizu vanjskih izvora. U domenu zapažanja o ostvarenom kvalitetu sistemskog upravljanja razvojem bitno je naglasiti:

- Plan implementacije Integrirane Strategije razvoja općine Žepče za period 2018-2027. godinu je pripremljen u skladu sa standardiziranom Metodologijom za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MIPRO) (te je

¹ Izvor podataka „Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH 2023“, Federalni zavod za programiranje razvoja, jun 2024.

² Izvor podataka „Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH 2023“, Federalni zavod za programiranje razvoja, srpanj 2024.

³ Izvor podataka „Izvještaj vanjskotrgovinske komore o uvozu i izvozu za općinu Žepče za 2023. godinu“.

korišten kao jedan od osnovnih ulaznih dokumenata tokom izrade općinskog proračuna i ostalih programskih dokumenata);

- Postignut je značajan napredak u suradnji sa privatnim sektorom. Lokalni ekonomski forum (LEF) koji je osnovan u cilju jačanja javno-privatnog dijaloga i aktivnog uključivanja privatnog sektora u implementaciju projekta ekonomskog razvoja održava svoje redovne sastanke, i svojim radom, sugestijama i prijedlozima pomaže u planiranju i implementiranju Strategije razvoja.

Na osnovu detaljne analize implementacije Strategije u 2024. godini može se zaključiti sljedeće:

Struktura implementiranih projekata u 2024. godini u općini Žepče ukazuje na jasno definiran strateški pristup, adekvatno planiranje proračuna, dobru procjenu i realna očekivanja u smislu vanjskih izvora. Realizacija velikog broja kapitalnih investicija, će imati veliki utjecaj na ekonomski i društveni razvoj, a u narednim godinama očekuju se još konkretniji rezultati u smislu novoosnovanih poduzeća, povećanja broja radnih mjesta, a samim tim i bolje vrijednosti makro pokazatelja. U narednom planskom periodu posebnu pažnju treba posvetiti:

- Kvalitetnoj i blagovremenoj pripremi projektnih prijedloga i apliciranje na dostupne eksterne izvore financiranja. Kao uvjet za apliciranje projekta višim razinama vlasti je osiguranje neophodne projektne dokumentacije a što obvezuje i povećanje stavke u proračunu za pripremu projektne dokumentacije;
- Jačati kapaciteti lokalne uprave i aktera iz užeg i šireg okruženja kako za pisanje projekta, tako i lobiranje i druge oblike privlačenja vanjskih izvora financiranja implementacije Strategije;
- Unaprijediti suradnju sa privrednim sektorom s ciljem praćenja, mjerenja i vrednovanja utjecaja investicija poslovnog sektora na implementaciju strategije;
- Jačati međusobnu koordinaciju i uključenost privatnog i nevladinog sektora u svim fazama procesa strateškog planiranja, implementacije, praćenja i izvještavanja;
- U narednom planskom periodu staviti dodatni naglasak na razvoj poljoprivrede koja je od velikog značaja za stanovništvo općine Žepče.

Žepče, 18.02.2025.

Direktorica RAŽ-a

Branka Janko